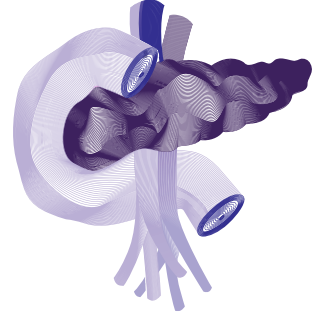

Bölüm 32

Pankreas Cerrahisi Sonrası Biliyer Komplikasyonlar ve Yönetimi

Fatih ASLAN¹

Giriş

Bu bölüm pankreas cerrahisi sonrasında görülebilen biliyer komplikasyonların tanısı, tedavi yönetimi ve predispozan faktörler hakkında bilgi sağlamak amacıyla yazılmıştır. Pankreas cerrahisi bazı hepatobiliyer ve pankreas hastalıklarında hala primer tedavi yöntemidir. Yeni cerrahi teknikler geliştirilmesine rağmen pankreas cerrahisinde biliyer komplikasyonlar hala morbidite ve mortalitenin en önemli sebepleri arasındadır. Hayati organlar ve damarların çevrelediği pankreasın zor yerleşim yeri ve cerrahide pankreas, ana safra kanalı ile gastrointestinal sistemle yeniden oluşturulan anastomoz nedeni ile pankreas cerrahisi sonrası gelişen komplikasyonlar cerrahlar açısından zor bir durumdur (1). Literatürde pankreas cerrahisi sonrası komplikasyonlar çoğunlukla pankreatik fistüllerle ilişkili olup biliyer komplikasyonlar üzerinde çok fazla araştırma bulunmamaktadır.

Son 20 yılda pankreas cerrahisi sonrasında mortalite oranları %2-5 oranlarına düşürülse de postoperatif komplikasyonlar hala yüksektir (%30-60). Safra kaçağı, kolanjit, biliyer obstrüksiyon veya striktür ve abse postoperatif en sık görülen biliyer komplikasyonlardır (2). Kolanjit, intra-abdominal enfeksiyon-abse, sepsis, biliyer siroz ve son dönem karaciğer yetmezliği gibi hayatı tehdit eden ve ölümlü sonuçlanabilecek komplikasyonları yönetirken en önemli aşama erken ve doğru tanıdır (3).

¹ Uzm. Dr., S.B.Ü. Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi Cerrahi Onkoloji Kliniği, drfatihhaslan66@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Angileri SA, Gorga G, Tortora S, et al. Biliary injuries after pancreatic surgery: interventional radiology management. *Gland Surg.* 2019;8:141–149.
2. Tejedor L, Tejedor L, Serrablo A. Postoperative Pancreatic Biliary Surgical Complications. *J Gastroenterol Hepatol Res.* 2013;2:661-71.
3. Slanetz PJ, Boland GW, Mueller PR. Imaging and interventional radiology in laparoscopic injuries to the gallbladder and biliary system. *Radiology* 1996;201:595-603.
4. Putzer D, Schullian P, Stättner S, et al. Interventional management after complicated pancreatic surgery. *Eur Surg.* 2019; 51 (03), 105-113.
5. Terhune K, Merchant NB, Parikh AA. Complications of Pancreaticoduodenectomy. In: Lowy AM, Leach SD, Philip PA, eds. *Pancreatic Cancer.* New York, Springer Science + Business Media, 2008; 365-384.
6. Ushigome H, Sakai K, Suzuki T, et al. Biliary anastomosis and biliary complications following living donor liver transplantation. *Transplant Proc* 2008;40:2537–2538.
7. Raptis DA, Volanthen R, Breitenstein S, et al. A Prospective Cost Analysis of Pancreatic Surgery And Its Complications. *Pancreatology* 2009;9:247-543.
8. Benzoni E, Zompicchiatti A, Saccomano E, et al. Postoperative Complications Linked to Pancreaticoduodenectomy. An Analysis of Pancreatic Stump Management. *J Gastrointestin Liver Dis* March 2008;17:43-47.
9. van Geenen R, van Guilk T, Busch O, et al. Readmissions after pancreatoduodenectomy. *Br J Surg* 2001;88:1467–1471.
10. Malgras B, Duron S, Gaujoux S, et al. Early biliary complications following pancreaticoduodenectomy: prevalence and risk factors. *HPB (Oxford)* 2016;18:367-374.
11. Gurusamy KS, Koti R, Fusai G, et al. Somatostatin analogues for pancreatic surgery. *Cochrane Database of Systematic Rev* 2010;4:CD008370.
12. Sahajpal AK, Chow SC, Dixon E, et al. Bile duct injuries associated with laparoscopic cholecystectomy. Timing of repair and long-term outcomes. *Arch Surg.* 2010;145: 757-763.
13. Duconseil P, Turrini O, Ewald J, et al. Biliary complications after pancreaticoduodenectomy: skinny bile ducts are surgeons' enemies. *World J Surg.* 2014;38:2946-2951.
14. Burkhart RA, Relles D, Pineda DM, et al. Defining treatment and outcomes of hepaticojejunostomy failure following pancreaticoduodenectomy. *J Gastrointest Surg* 2013;17: 451–460.
15. Andrianello S, Marchegiani G, Malleo G, et al. Biliary fistula after pancreaticoduodenectomy: data from 1618 consecutive pancreaticoduodenectomies. *HPB (Oxford)* 2017;19:264-9.
16. Herzog T, Belyaev O, Hessam S, et al. Management of isolated bile leaks after pancreatic resections. *J Invest Surg.* 2014;27:273–281.
17. Chincarini M, Zamboni GA, Pozzi Mucelli R. Major pancreatic resections: normal postoperative findings and complications. *Insights Imaging* 2018;9:173–187.
18. Reid-Lombardo KM, Ramos-De la Medina A, Thomsen K, et al. Long-term anastomotic complications after pancreaticoduodenectomy for benign diseases. *J Gastrointest Surg* 2007;11:1704–1711.

19. House MG, Cameron JL, Schulick RD et al. Incidence and outcome of biliary strictures after pancreaticoduodenectomy. *Ann Surg* 2006;243:571-578.
20. Chapman WC, Halevy A, Blumgart LH, et al. Postcholecystectomy bile duct strictures. Management and outcome in 130 patients. *Arch Surg* 1995;130:597-604.
21. Ho V, Heslin MJ. Effect of hospital volume and experience on in-hospital mortality for pancreaticoduodenectomy. *Ann Surg* 2003;237:509-514.
22. Dawson SL, Mueller PR. Interventional radiology in the management of bile duct injuries. *Surg Clin North Am* 1994;74:865-874.
23. Judah JR, Draganov PV. Endoscopic therapy of benign biliary strictures. *World J Gastroenterol* 2007;13:3531-3539.
24. Ginsberg G, Cope C, Shah J, et al. In vivo evaluation of a new bioabsorbable self-expanding biliary stent. *Gastrointest Endosc* 2003;58:777-784.
25. Gupta R, Rao GV, Reddy DN. Benign biliary stricture – should they be dilated or treated surgically? *Indian J Gastroenterol* 2006;25:202-205.
26. Kapoor BS, Mauri G, Lorenz JM. Management of biliary strictures: state-of-the-art review. *Radiology* 2018;289(3):590-603.
27. Rossi RL, Tsao J. Biliary Reconstruction. *Surg Clin North Am* 1994;74:825-841.
28. Blumgart LH, D'Angelica M, Jarnagin WR. Biliary-enteric anastomosis. In: Blumgart LH, ed. *Surgery of the Liver, Biliary Tract and Pancreas*, 4th ed. Philadelphia, Saunders Elsevier 2007;455-474.
29. Mercado MA, Sánchez N, Ramírez-del-Val F, et al. Indicaciones de hepatectomía en lesión biliar iatrógena. *Rev Gastroenterol Mex* 2010;5:22-29.
30. McPartland KJ, Pomposelli JJ. Iatrogenic Biliary Injuries: Classification, Identification, and Management. *Surg Clin North Am* 2008;88:1329-43.
31. Parra-Membrives P, Martínez-Baena D, Sánchez-Sánchez F. Late biliary complications after pancreaticoduodenectomy. *Am Surg*. 2016;82:456-61.